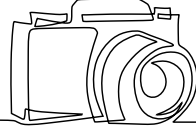

TÜRKİYE'NİN GÖÇMEN KUŞLARI

FOTOKİTAP

ALPER TÜYDEŞ

VakıfBank Kùltür Yayınları: 0159
Çocuk Kùtaphığı: 012

TÜRKİYE'NİN GÖÇMEN KUŞLARI
FOTOKİTAP
ALPER TÜYDEŞ

Fotoğraflar
Alper Tüydeş

Kapak ve Sayfa Uygulama
Faruk Özcan

Proje Editörü
Hande Kayhan

Uzman Psikolog
Zeynep İrem Çeven

Kitap Editörü
Hande Kayhan

Son Okuma
Dr. Hazal Bozyer

VakıfBank Kùltür Yayınları
Büyükdere Caddesi
No: 97 – Kat 4
Şişli 34394 İstanbul
Telefon: 0 212 354 5730
www.vbky.com.tr – info@vbky.com.tr
Sertifika No: 40141

© Vakıf Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., 2022

ISBN 978-625-7447-72-0

Kitabın tüm yayın hakları VakıfBank Kùltür Yayınları'na aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Baskı
İmak Ofset Basım Yayın Tic. ve San. Ltd. Şti.
Akçaburgaz Mh. 137. Sk. No:12
34522 Esenyurt / İstanbul / Türkiye
Tel: +90 444 62 18
Sertifika No: 45523

1. Baskı: Temmuz 2022

TÜRKİYE'NİN
GÖÇMEN KUŞLARI
FOTOKİTAP

ALPER TÜYDEŞ

ALPER TÜYDEŞ

1989 Bursa–Karacabey doğumlu Alper Tüydeş, 2000 yılından beri fotoğrafçılıkla uğraşiyor. Son 11 yıldır çalışmalarında özellikle “yaban hayatı” fotoğrafçılığına odaklanıyor. Çektiği fotoğraflar ve katıldığı projelerle doğaya dikkat çekmeyi amaçlayan Tüydeş’in, ulusal ve uluslararası birçok yayın organında fotoğrafları yayımlanmıştır.

Çeşitli belgesel çalışmalarında da yer alan Tüydeş doğadan esinlendiği hikâyeleri, kaleme aldığı çocuk kitapları, açtığı sergiler ve geliştirdiği projelerle insanların dikkatini doğaya çekme çabasını aralıksız sürdürüyor.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	9
Sarı Kuyruksallayan	11
Küçük Halkalı Cılibit	13
Boyunçeviren	15
Arıkuşu	17
Atmaca	19
Kocagöz	21
Gökkuzgun	23
Bülbül	25
Sөгütbülbülü	27
Leylek	29
Kara Leylek	31
İshakkuşu	33
Kara Başlı Ötleğen	35
Kır Kırlangıcı	37
Kuşu	39
Dikkuyruk Ördek	41
Ak Pelikan	43
Gece Balıkçılı	47
Erguvani Balıkçıl	49
Tepeli Guguk	51
Yılan Kartalı	53
Balık Kartalı	55
Bıldırcın	57
Kır İncirkuşu	59
Sarıasma	61
Turna	63
Akdeniz Martısı	65
Korsan Martı	67
Mavigerdan	69
Kızılısırtlı Örümcekkuşu	71
Kara Kızılkuyruk	73
Alaca Çinte	75
Küçük Çöl Toygarı	77
Çalibülbülü	79
Sumru	81
Çütre	83
Bil Bakalım Hangisi?	84
Kart Oyunu	85

*Fotoğrafçılığa başlama sebebim ve
torunu olmaktan her zaman gurur duyduğum
canım dedem Muhittin Tüydeş'e ithafımdır.
A. T.*

ÖNSÖZ

Hayatımıza renk katan göçmen kuşları daha önce hiç bu kadar yakından görmüş müydünüz? Peki bu kuşların, ülkemizin birçok yerinde gözlemlenebileceğinden haberiniz var mıydı?

Göçmen kuşlar aslında her yerdeler. Göç ediyorlar ama göç ederek ülkemizi terk eden bir türün yerini, her zaman başka bir tür dolduruyor.

Yılın belli zamanlarında, yaşamını devam ettirmek için yaşadığı yerden uzak diyarlara uçmak zorunda olan kuşlara “göçmen kuş” diyoruz.

Bu yer değiştirmenin sebepleri arasında besin bulma, üreme, sıcaklık durumu gibi çeşitli etkenler var. Kuş türlerine göre göç hareketinin zamanı da değişiyor. Mesela bazı kuşlar ülkemize yazın gelirken bazıları ise sadece kışı bizimle geçiriyor. Bunun dışında, bahar ve sonbahar aylarındaki göçleri sırasında kısa bir mola vermek için ülkemize uğrayan göçmen kuş türleri de var. Göç genellikle bir yerden başka bir yere yapılan tek yönlü bir yolculuk anlamına gelse de bu kitapta sizlere tanıttığım kuşlar için göç, yaşamları boyunca farklı zaman dilimlerinde tekrarlanan bir döngü ve Türkiye, onlar için bu döngünün tamamlanmasında önemli bir durak.

Elinizdeki kitap, göç rotalarına ülkemizi de katan kuş türlerinden birkaçının en temel özelliklerini öğrenip onları yakından görebilmeniz için hazırlandı.

Böylece bundan sonra bu göçmen kuşlardan birine denk geldiğinizde, onu kolaylıkla ayırt edebileceğinizi düşünüyorum. Kuşları gözlemlemek amacıyla harekete geçen genç maceraperestler içinse bu kitap, kuş gözlemciliğine giriş niteliğinde bir rehber olarak değerlendirilebilir.

Korumak için sevmek, sevmek için de önce tanımak gerekiyor.

Eminim, siz de benim gibi onları çok seveceksiniz.

Sevgilerimle,
Alper Tüydeş

SARI KUYRUKSALLAYAN

Islak ayırlar, gl ve dere kenarları, geniş açıklıklar
sarı kuyruksallayanları görebileceğimiz alanlardır.

Ülkemizin yaz konuklarından olan bu sevimli kuşlar,
Mart ayı itibarıyla görülmeye başlar. Kışı Afrika'da geçiren
bu yaz konuklarımız, salma hayvancılığın yapıldığı meralarda
dolařmayı çok severler. Özellikle, otlayan koyun veya ineklerle
beraber gezerek onların yedikleri otların arasından kaışan sinekleri
yakalamaya bayılırlar. Sr hâlinde dolaşan sarı kuyruksallayanlar
yerde yuvalanırlar ve gün boyu, uçarken ve beslenirken sürekli terler.
Gl ve derelerin kenarındaki çayırlar veya orman açıklıkları üreme
alanlarıdır. Ekim itibarıyla da kışı geçirmek için Afrika'ya göç ederler.

KÜÇÜK HALKALI CILIBİT

Bataklıklar, plajlar, yol kenarları, dere ve göl kıyıları bu sevimli konuğumuzun beslenme ve üreme alanlarıdır. Mart itibarıyla ülkemizde de görülmeye başlayan bu kıyı kuşunun en belirgin özelliklerinden biri göz çevresini saran sarı halkadır. Özellikle bahar dönemlerinde gün boyu aktif olan küçük halkalı cilibit, bölgesine giren insan veya diğer hayvanları alarm ötüşü ile uzaklaştırmaya çalışır. Yuvalarını kum veya topraktaki yumuşak çöküklere kuran bu cilibitlerin yumurta ve yavrularının, kum desenleri arasında görülmesi imkânsızdır. Ne yazık ki üreme alanları, taşıtlar ve yürüyüş yapan insanlar nedeniyle çok çabuk zarar görür. Toprak altındaki veya sığ sulardaki küçük solucanlarla beslenir; bu esnada ayak parmaklarını toprağa sokarak gözle fark edilmesi zor bir titreşimle kurtçukları hareket ettirir. Kurtçuk ve solucanlar böylelikle yüzeye çıkar, küçük halkalı cilibit bir çeşit yer tepsisi yapmıştır, hepsini afiyetle yer. Ekim ayı itibarıyla da kışı geçirmek için yine Afrika'ya göç ederler.